

Az ügyeletellátásra kényszerítés magyarországi anomáliái

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Nyíregyházi Járási Hivatal egyik „figyelmeztetés és kötelezés” tárgyú határozatát (a továbbiakban: **Határozat**) alapul véve szeretnék rámutatni azokra az ellentmondásokra, amelyet megalapozhatják a határozat megsemmisítését.

1. A Határozat egy Betéti Társaságot, mint Szolgáltatót figyelmeztet úgy, hogy törvényes képviselőjét nem jelöli meg a határozatban, „az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet (a továbbiakban: 47/2004.ESzCsM rendelet) 15.§ (8a) és (8c) bekezdésébe ütköző jogszabálysértés miatt.

Ezzel az a gond, hogy a hivatkozott 47/2004.ESzCsM rendelet 15.§ 15.§ (8a) és (8c) bekezdései a háziorvosra ír elő legfeljebb két alkalommal való ügyeletellátási kötelezést nem pedig a határozatban megjelölt Bt-re.

A megítélésem szerint ez okból is jogszabálysértő ez a határozat.

A hivatkozott jogszabály nem kötelezi a határozatban megjelölt Bt-t sem ügyelet ellátására, sem szerződés kötésére! A hivatkozott jogszabály kifejezetten a háziorvosra/házi gyermekorvosra vonatkozóan rögzít legfeljebb két alkalommal (ez lehet akár egy is, vagy fél!) háziorvosi/házi gyermekorvosi ügyelet ellátási kötelezettséget.

- a) A Járási Hivatal felhívja a kötelezettség teljesítésére a Szolgáltatót (Bt-ét), hogy a szolgálat nevében ellátást nyújtó háziorvos/házi gyermekorvos (nem derül ki a határozatból, hogy nevezett orvos melyik kategóriába tartozik), havonta legfeljebb két alkalommal vegyen részt vagy az ügyeleti ellátást helyettesítés útján lássa el. Az ügyeletet ellátó orvosnak rendelkeznie kell az EESZT-be való belépéshez szükséges aktivált e-személyi igazolvánnyal.

A háziorvos a Bt-vel áll jogviszonyban. A Bt. jogszerűen nem kényszeríthető az OMSZ által diktált szerződési tartalommal szerződéskötésre. Nincs is ilyen kötelezés a Járási Hivatal által jogalapként hivatkozott jogszabályhelyekben a Bt. számára. Megjegyzem, hogy az általam megismert tartalmú szerződéstervezet több ponton is felelősséggel vállalhatatlan feltételeket szab a Szolgáltatóra és a háziorvosra valamint annak asszisztensére nézve egyaránt. Sem a Bt., mint munkáltató, sem a háziorvos nem nyilatkozhat a háziorvos asszisztense helyett és nevében arról, hogy milyen feltételekkel vállal ügyeletet, illetve, hogy egyáltalán akar-e, tud-e vállalni ügyeletet. Arról pedig végképpen nem tud felelősséggel nyilatkozni, hogy helyette melyik háziorvos/házi gyermekorvos és annak asszisztense akarja vagy tudja a helyettesítéstét vállalni.

A jogszabály a háziorvost kötelezi, a határozat pedig a háziorvos munkáltatóját, jelen esetben a Bt-t. Ez így rendkívül ellentmondásos, sőt jogellenes a megítélésem szerint.

Amennyiben a Bt. nem kíván az OMSZ által diktált feltételek szerint szerződést kötni, mert azok a feltételek felelősséggel vállalhatatlanok, akkor szerződés

d. Kágya

hiányában a háziiorvosi/házi gyermekorvosi ügyelet ellátásának törvényes keretei nem adottak a Bt-vel jogviszonyban álló házi orvos számára.

- b) A Járási Hivatal a Bt-ét, mint Szolgáltatót hívja fel arra, hogy az OMSZ részére bocsássa rendelkezésre az orvos nevét, pecsétszámát, e.mail címét, szakképzés(ek) megjelölését. **A Járási Hivatal olyan adatok szolgáltatására hívja fel a Bt-ét, mint Szolgáltatót, amely adatok a Járási Hivatal és az OMSZ számára is egyaránt hozzáférhetőek az egészségügyi adatbázisból.**
- c) „A fentiek érdekében megtett intézkedésről és a kötelezés teljesítéséről a Járási Hivatalt elektronikus úton tájékoztassa.

A teljesítés határidejének az a) pont tekintetében a határozat véglegessé válását jelöli meg, a b) pont esetében az ügyelet megkezdése előtt 48 órával, míg a c) pont esetében 2023. március 31. napját.

A b) pont egy adminisztratív adatszolgáltatás, amelyhez maga a határozatot hozó is szabadon hozzáfér, ám, de „lelke rajta”, ha ezeket követeli, a c) pont a tájékoztatásra való felhívás már problematikusabb éppen az a) pont kapcsán kifejtettek miatt.

Ugyanis a jogszabály a háziorvost kötelezi, míg a határozat a Bt-t figyelmezteti és fenyegeti büntetéssel.

A Bt. nem köteles egy számára és a vele jogviszonyban állók számára előnytelen, vállalhatatlan feltételeket rögzítő, a Bt. érdekeit teljesen figyelmen kívül hagyó diktátumot elfogadni, tehát nincs szerződéskötési kényszer előírva a Bt. számára.

Egyébként is egy szerződés az érintett szerződő felek egybehangzó akaratnyilvánítását kellene, hogy tükrözze jogállami keretek között.

Szerződés nélkül pedig a házi orvos jogszerűen nem láthat el ügyeletet.

Az a gond, hogy a hivatkozott ESzCsM rendelet 15.§ (8a) és (8b) bekezdései a háziorvost kötelezi, de nem rögzíti azt, hogy miként tudja jogszerűen teljesíteni ezt a kötelezettségét. A háziorvost foglalkoztató gazdasági társaságokra nem ír elő szerződéskötési kötelezettséget, és nem rendelkezik arról sem, hogy a háziorvost foglalkoztató cég törvényes képviselője, aki adott esetben akár maga a házi orvos is lehet, hogyan nyilatkozhat a gazdasági társasággal munkaviszonyban lévő más személy nevében jogszerűen kötelezettséget vállalni.

Megjegyzem, hogy az OMSZ a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozik. A közbeszerzésről szóló törvény 9.§-a rendelkezik arról, hogy mi nem közbeszerzés köteles. Az engedélyezett kivételek között nem szerepel – mint engedélyezett kivétel – a megbízási személyes közreműködői jogviszony.

Ráadásul még az OMSZ által megfogalmazott „diktátum-szerződés-tervezetek” is úgy rendelkeznek, hogy a felek a szerződést 30 napos határidővel felmondhatják. Mi van akkor, ha valaki szerződik, majd egy hónap múlva felmondja a szerződést. Akkor újra jön a Járási Hivatal figyelmeztető, bírsággal fenyegető újabb határozata?!

Hol van itt a vállalkozás és a szerződések szabadsága?!

dr. Kágya

A Járási Hivatal a Határozat szerinti figyelmeztetés és kötelezés nem teljesítése esetére kilátásba helyezi a határidő túlértéssel melletti **bírság kiszabásának lehetőségét**, amely 30 ezer forinttól 5 millió forintig terjedhet.

A megítélésem szerint az általam megismert Járási Hivatali szerződés több sebből vérzik, sőt mi több, jogellenes, ezért fontos, hogy a határozat kézbesítésétől (közlésétől) számított 30 napon belül jogszabálysértésre hivatkozással a Járási Hivatalhoz benyújtott, de az illetékes Törvényszékhez címzett keresettel érdemes megtámadni a jogszabálysértő határozatot.

A keresetlevélben kérni kell a pontos határozatszám megjelölésével a jogszabálysértő határozat megsemmisítését.

A közigazgatási perekben alkalmazandó keresetlevél nyomtatvány letölthető a birosag.hu oldalról. Az eljárásban előzetesen illetéket nem kell leróni.

Kérni kell a tárgyalás tartását a keresetlevélben és kérni kell azt is, hogy a bíróság rendelje el a végrehajtás teljes halasztó hatályát.

A Határozat indokolásában a hatóság megállapította, hogy a házi orvosi/házi gyermekorvosi ügyelet ellátásának az állami mentőszolgálat (a továbbiakban OMSZ) útján történő biztosításának a technikai és személyi feltételei Győr-Moson-Sopron és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye területén fennállnak..

Adódik a kérdés, hogy ha valóban fennállnak a feltételek, akkor a határozatban megjelölt Bt-t miért akarja bírsággal fenyegetéssel kényszeríteni „önkéntes” szerződéskötésre, a házi orvost ügyelet ellátásra a Járási Hivatal?

Ha viszont szükség van a Bt-vel való szerződéskötésre az ügyelet ellátásához, akkor miért nem igyekezett az OMSZ olyan feltételeket rögzíteni a szerződésben, amelyek a gazdasági társaságnak is elfogadható feltételeket rögzít? Miért nem veszi figyelembe az OMSZ a szerződéses partnerek igényeit, kéréseit, vállalható lehetőségeit?

A határozat indokolásában a Járási Hivatal hivatkozik még a 47/ESzCsM rendelet 15.§ (6) bekezdésére is, amely értelmében az ügyeleti szolgálatot valamint a központi ügyeletet a területi ellátási kötelezettséggel működő házi orvos az OMSZ-al kötött szerződésének megfelelően látja el.

Jelenleg nincs sem a gazdasági társaságoknak, de a házi orvosoknak sem olyan jogszabályi kötelezettségük, hogy „csukott szemmel” alá kell írniuk az OMSZ-diktálta feltételeket rögzítő szerződést - amely így már nem is szerződés lenne, hanem egy munkaszolgálatra kényszerítés – és jogszabályi kényszerítés hiányában sem a felelősséggel eljáró gazdasági társaság, sem a házi orvos nem kíván a számára és az alkalmazottai számára kedvezőtlen feltételekkel szerződni, akkor megállapítható, hogy nincs olyan szerződés, amely alapján a házi orvos/házi gyermekorvos az ügyeletet jogszerűen el tudná látni.

Érvényes és hatályos szerződés nélkül pedig milyen alapon láthatná el az ügyeletet a házi orvos és az asszisztense?

Érvényes és hatályos szerződés nélkül milyen alapon figyelmezteti, kötelezi és fenyegeti bírsággal a hatóság a gazdasági társaságot, és/vagy a házi orvost?

Dr. Kágya

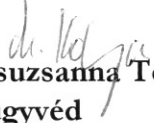
A hivatkozott határozat a megítélésem szerint jogellenes, és a gazdasági társaságokat és azok alkalmazottait megfélemlítő hatású, bírsággal fenyegető, hatósági aktus, amely olyan jogszabályhelyre hivatkozással figyelmezteti és fenyegeti bírsággal a gazdasági társaságot, amely a gazdasági társaságra nem ír elő szerződéskötési kötelezettséget OMSZ-diktátum alapján.

Jogszabályban jelenleg sehol nincs leírva az, hogy a háziorvost alkalmazó gazdasági társaságok és /vagy a háziorvosok kötelesek „csukott szemmel”, ellenvetés nélkül aláírni azt a szerződést, amelyet az OMSZ diktál.

Jogállamban egy szerződés két vagy több fél egybehangzó akaratnyilvánítását tartalmazó olyan okirat, amelyért az aláíró felek deklaráltnan kártérítési felelősséggel is tartoznak. Az OMSZ szerződéstervezet a másik félre nézve olyan hátrányos szerződési feltételeket tartalmaz, amelyeket önként, szabad akaratából egyetlen felelősséggel eljáró gazdasági társaság, és/vagy magánszemély sem vállal, nem ír alá, mert tudja, hogy az aláírásának komoly jogkövetkezményei lehetnek.

Mindenkit arra biztatok, hogy alaposan tanulmányozza a kapott hatósági határozatot, és amennyiben sérelmesnek, jogellenesnek tartja azt a fentiek tükrében, akkor éljen a törvényes jogorvoslati lehetőséggel, és nyújtson be ellene keresetet a határozatban rögzített módon.

2023.03.26.

dr. Kónya Zsuzsanna Terézia
ügyvéd